

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy óra 240 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétkőnap 10, vasárnap 20 fillér.

HAJDUFÖLD

Felolós szerkesztő:
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 18
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

Kamatláb és tőkeképződés

Irta: báró Urbán Gáspár
országgyűlési képviselő.

A belső piac vásárlóerejének talán legfontosabb növelési módja a hitelélet méltányos rendezése és ezzel kapcsolatban a helyes deviza- és kamatpolitika. A kamatláb további sürgős csökkentése valóban elkerülhetetlen. Az improduktív és 40-50 százalékában eladósodott mezőgazdaság képtelen arra, hogy tartozásai után 9 és fél száza ékos kamatot fizessen és ugyanakkor közszolgáltatásait is pontosan teljesítse.

Azt szokták mondani, hogy a kamatláb lényeges csökkentése megakadályozná a tőkeképződést. Olyan országban, ahol a lakosság 70 százaléka mezőgazdasággal foglalkozik és amely ország lakosságának további 60-70 százalékának nem betétje, hanem adóssága van. A mi gazdasági viszonyaink önhibánkon kívül oda romlottak, hogy még azok a gazdák sem képesek a legtakarékosabb életmódra sem tőkegyűjtésre, akiknek nincs adósságuk. Hogyan várhatjuk tehát, hogy az a többség, amely 9 és fél százalékos kamattal kell hogy megküzdjön, valaha is, belátható időn belül tőkegyűjtésre gondoljon?

A magas kamatláb ezidőszerint egyenesen megakadályozza az egészséges tőkeképződést, mert helyes tőkeképződést csakis produktív munka és takarékoság eredménye lehet.

De különben is erős bizalmi válság van, a vállalkozási kedv teljesen hiányzik és ha a kamatláb csökkentése a vállalkozási szellem megerősítésére vezetne, akkor ebből sokkal nagyobb gazdasági előny származnék, mint amennyi kár a tőkeképződés csökkentéséből. Figyelemmel azonban arra, hogy a vállalkozók mai gazdasági viszonyok közepette még egy mérsékelt kamatlábnak megfelelő összeget is alig képesek megkeresni, emellett számolniuk kell bizonyos rizikóval, tőkéjük egy részének esetleges elvesztésével, s így túlzott az az aggodalom, amely a tőkeképződés megakasztását félti a kamatláb csökkentésétől.

Azt is hallani, hogy a kamatláb lényeges csökkentése esetén a betevők kivénnek betétjüket a bankokból és a betéti kamatot meghaladó kamatláb mellett helyeznék ki magánosoknál. Köztudomás szerint a pénznek legfontosabb hivatása az, hogy a gazdasági életet megtermékenyítse és semmiesetre sem az, hogy a bankok trezorjaiban fektüdjék, azoknak érzékeny kamatvesztéseket okozva. Ma nincs hitel még a legjobb bonitású igénylők számára sem, hiába ajánlanak fel sokszoros fedezetet.

Ma a bankok elzárkóznak minden hiteligenyélés elől, ha rendelkeznek is megfelelő tőkével; egyrészt, mert

a multban kihelyezett hitelek nagyrésztben rosszakká váltak, másrészt pedig félnek az immobilizálástól. Ennek megszüntetése végett igenis szükséges volna e bizalmi krízisnek az adóssok bonitása megjavításával való eltüntetése, ami újból csak a kamatláb lényeges csökkentésével érhető el, ha nem akarjuk Románia elítélendő példáját követni, ahol a preventív intézkedések elmaradása vagy késlekedése miatt az adósságok egy részének intézményes leírásához akarnak folyamodni. Ha pedig a betétek terén a nyugalmi helyzet tovább is késne és fokozódna a bankok létérdekeit ve-

szélyeztető magánhitelezések, akkor ennek megakadályozására igenis további energikus kormányintézkedések válnak szükségessékké.

A belső kamatláb jelentősebb csökkentésének egyik akadályát külföldi hitelezőinkkel szemben fennálló kötelezettségeink képezik. Ugyalászik, elérkezett az az idő, amikor férfias nyíltsággal és minden káros presztizspolitika félretéve, újra a külföld elé kell állnunk, mint tettük ezt januárban a transzfermoratórium kapcsán, amikor bejelentettük, hogy külföldi fizetési eszközökkel tovább nem fizethetünk és be kell jelentenünk, hogy most már pengőben sem

tudunk eleget tenni kötelezettségeinknek. Ha pedig hitelezőinkkel a megegyezés belátható időn belül nem sikerülne, akkor nagyon megfontolandó volna a fizetések ideiglenes megszüntetésének egyoldalu kinyilatkoztatása.

Egy erősen leszállított kamatláb megerősíti gazdasági életünket, fokozza a teljesítőképességet, helyreállítja velünk szemben külföldi hitelezőink bizalmát, megváltoztatja a tőkeexport-országok elzárkózottságát, biztosítja a pengő stabilitását és biztosítja a költségvetés realitását is.

Semmiel sem jutottak előbbre a tárgyalások Lausanneban

MacDonald tizenötésztendősi Treuga Dei akar Európában
Tíz éves moratóriumot javasolnak az angolok

Lausanne, június 21.

Gibson nagykövet és Normann Dawes, a leszerelési konferenciára küldött amerikai fődélegátusok ma délután másfél óra hosszat tartó látogatást tettek MacDonald angol miniszterelnökönél. Ez alkalommal, mint mondják, újból utalt az adósságok és leszerelésének összefüggésére és kiemelte, hogyha Európának módjában van olyan sok pénzt kiadni fevvverkezési célokra, megteheti azt is, hogy kiegyenliti nemzetközi tartozását. Gibson és Normann Lausanneba érkezésük után előbb Herriot-val, majd MacDonalddal és Simonnal tárgyaltak. Később Gibson nevetve kijelentette az újságírók előtt, hogy a tárgyalások során mindenről inkább szó volt, mint leszerelésről.

Az amerikai leszerelési delegátusok megjelenése Lausanneban nagy feltűnést keltett, mert állítólag az amerikai kormány eddig megtiltotta delegátusainak, hogy Lausannet 20 kilométernyire megközelítsék.

Az amerikai, angol és francia delegációk tagjai ma folytatták egymásközötti megbeszéléseiket. A megbeszélések tartalmáról egyelőre egyik delegáció sem nyilatkozik. Újból bebizonyosodott, hogy az amerikai javaslatok ellenállásra találtnak francia részről. Ugyalászik, hogy a tárgyalások sem jutottak előbbre.

Mennyit hajlandó fizetni Németország

Páris, június 21.

A Petit Parisien értesülése szerint Brüning kancellársága idejében Berlinben 7 milliárd márkát kívántak felajánlani egyszersmindenkorra a jóvátételi tiszta egyezés fejében. Ezt az összeget Németország az évekre terjedő moratórium leteltével 10 évvel elosztva törleszthette volna. Ma Lausanneban a német delegáció körében Né-

metország leromlott gazdasági állapotára való hivatkozással csak 2 milliárdról beszélnek. Ez az összeg 37-szer a'acsonyabb annál az összegnél, amelynek megfizetésére Németország a Young-tervezet aláírásakor kötelezettséget vállalt.

Berlin, június 21.

Itteni lapok lausannei jelentése szerint MacDonald azokban a beszélgetésekben, amelyeket a tegnapi nap folyamán többekkel, főleg Herriot-val folytatott, tizenötésztendősi európai Treuga Dei mellett foglalt állást. MacDonald ezen az alapon lehetőnek tartja az európai viszonyok politikai és gazdasági konszolidálását.

London, június 21.

A londoni lapok lausannei tudósítója majdnem kizárólag azt az álláspontot képviselik, hogy helyte-

len, vagy legalább is korai volna máris a tárgyalások kudarcáról beszélni.

A Daily Herald kereskedelmi rovata javasolja, hogy ha jóvátétel teljes törlése nem érhető el, akkor legalább tíz esztendei moratóriumban lehet majd megállapodni, úgyhogy a világ hosszú időt nyer megnyugvásra. Rövidlejárati megállapodások céltalanok.

Páris, június 21.

A francia-német közeledés szükségét hirdeti a Volonté hasábjain Albert Dauzat. A két állam viszonyának gyökeres megjavítása céljából szükségesnek mondja, hogy a wersaillesi szerződésből kuszöböljék ki azt a rendelkezést, amely Németországnak egyoldalu háborus felelősségét állapítja meg.

A kereszténypárt döntést sürget a kormánytól a buzaárak kérdésében

Budapest, június 21.

A kereszténypárt kedden este Zichy János gróf elnöklésével értekezletet tartott. Gyömörey Sándor a termérendelet késedelmes kiadását kifogásolta. Gróf Zichy János szövéttette, hogy az ugynevezett százaz bizottság tízes bizottságot küldött ki, amelynek munkája előreláthatóan kapcsolatban van a termérendeleettel, s ebben az irányban a bizottságban a párt nem kapott képviseletet. Ernszt Sándor a buza árának védelméről szólott, kényszerítse a párt a kormányt arra, hogy ezt a kérdést rendezze és döntést hozzon a buza árának kérdésében.

Gróf Zichy János enanciálta, hogy a párt sajnálattal látja a termérendelet késedelmes kiadását. Varga Gábor segítséget kért azok számára, akik a nyári munkálatok során

nem tudnak alkalmazást kapni.

Kocsán Károly kérte a pártot, hogy védelemze a közüzemekben alkalmazott munkásokat. Jelentést tett arról, hogy a párt megbízásából Czettler Jenő, Petrovác Gyula és ő érintkezésbe léptek a kormányval azoknak a nemállami tanítónak érdekében, akik nem kapták meg az utolsó időben fizetéseiket. Kielégítő eredményre nem jutottak. Kéri a pártot, hasson oda, hogy a kormány átmeneti intézkedéseket tegyen.

Huszár Károly rámutatott arra, hogy százával vannak ilyen nemállami tanítók, akik 10-12 hónap óta nem kaptak fizetést. Flandorier Ignác szövéttette, hogy közeledik a negyedév, amikor a gazdáknak meg kell hosszabbítani a hiteleket és új negyedévre kell váltót adniok. Majd

A lap ára 10 fillér

az ezzel kapcsolatos nehézségekről beszélt.

Esterházy Mór gróf jelentette, hogy értesülése szerint az összeférhetetlenségi javaslatot pénteken és szombaton már nyolcórás ülésekben tárgyalja a Ház. Kérte, hogy a

párt tagjai minél nagyobb számban jelenjenek meg a javaslat tárgyalásánál, hogy a pártban elhatározott állásfoglalást a javaslattal kapcsolatban kellő súllyal érvényesíthessék.

Kétszáz fővel csökkentették az OTI tisztviselőinek létszámát

Négy debreceni tisztviselő szerepel az elbocsátottak között

Budapest, június 21. Az Országos Társadalombiztosító Intézet önkormányzata hónapokon át tartó vizsgálat után megállapította azokat az adminisztrációs és a tisztviselői létszám költségek csökkentésére vonatkozó intézkedéseket, amelyekkel enyhíteni akarnak az intézetnek, különösen a betegbiztosítási ágazatban mutatókozó súlyos pénzügyi helyzetén. Az autonómia felterjesztette javaslatát a népjóléti kormányhoz, amely most döntött az intézet kötelekéből elbocsátandó alkalmazottak ügyében. A létszámapasztásról szóló rendelet 202 elbocsátott tisztvi-

selőt sorol fel. Az elbocsátásnál figyelemmel voltak a tisztviselők szorgalmára, munkaképességére, minőségére, valamint a szociális szempontokra is.

A listán a következő debreceni tisztviselők neve szerepel, mint akiket szintén elbocsátottak: dr. Bellaágh Lajos titkár, dr. Szűcs János segédtitkár, Ortutai Gergely és Kovács Jakab tanácsosok, ezenkívül vannak elbocsátások a fogalmazói, segédfogalmazói, számvizsgálói, számelőri, számtisztai, irodafőtisztai, irodatisztai, kezelői és altisztai karban is.

Kállay Tamást a trafik és vadászbérlet ügyében összeférhetetlennek nyilvánították

Budapest, június 21. A Ház összeférhetlenségi ítélőbizottsága a Ház ülésében történt kisorsolás után nyomban összeült Kállay Tamás összeférhetlenségi ügyében. Az előkészítési eljárás eredményéről Niemesny Mihály számolt be. Először a trafik ügyre vonatkozólag határoztak.

Kállay Tamás és az összeférhetlenségi bejelentést tevő Klein Antal felszólalása után a bizottság tagjai intéztek kérdéseket a felekekhez, majd titkos szavazással 9 szavazattal 3 ellenében kimondották az összeférhetlenséget.

A bizottság ezután Klein Antal

második összeférhetlenségi bejelentésével foglalkozott, amelyet Kállay Tamás ellen a kincstári vadászbérlet ügyében tett. Niemesny Mihály ismertette az iratokat, majd Kállayt hallgatta meg a bizottság és 7 szavazattal 5 ellenében ebben az ügyben is kimondották az összeférhetlenséget. Ezután abban a kérdésben határoztak, hogy terhelje Kállay Tamást nyilvánvaló rosszhiszeműség, az összeférhetlenségi bejelentés elmulasztásának tekintetében. 11 szavazattal egy ellenében kimondották, hogy a rosszhiszeműség esete nem forog fenn.

Vásáry polgármester a Dunántulon Kaposvárt tartja a legfejődésképesebb városnak

Dr. Vásáry István polgármester Zöld József főjegyző és Borsoss József műszaki tanácsos társaságában tanulmányuton van és a dunántúli városokat járja végig, hogy megismerje az országnak ezt a részét és esetleg itthon is hasznosítható tapasztalatokra tegyen szert. A polgármester legutóbb Kaposvárott járt, ahol Véték György polgármester vezetésével alatt megtekintette a város, majd eddigi tapasztalatairól nyilatkozott a Somogyi Ujság munkatársának, akinek utja eredményeiről a következőket mondotta:

Tanulmányutunkra június 14-én indultunk el a Hortobágyon át Füzesabony, Hatvan, Budapest irányában. Első állomásunk Székesfehérvár volt, amely város teljesen elült a dunántúli városoktól; egészen alföldi jellegű, elterpeszkedett és meg lehetőségen rendezetlen. Innen Veszprémbe mentünk át, amely csinos, félig-meddig felvidéki jellegű város.

Győr sem mutatja az igazi dunántúli városok képét. Látszik rajta, hogy a gyárpar szünetelése nagy mértékben benitítolag hat a város egész életére. Esterházán a hercegi kastélyt, Kaposvárott a huszármei

néztük meg.

Sopron nagyon kedves, régi emlékekkel telt, tiszta, csinos város. Rendkívül jó benyomást tett ránk.

Sopron után Kőszeg, a másik régi, szép fekvésű jubiláló várost néztük meg.

Szombathely legnagyobb rendezettségű, tisztaságú és teljes városi jellegű mutat, szemben a sokkal nagyobb népességű, területű és talán nagyobb vagyonú alföldi városokkal szemben.

Kaposváron a legnagyobb mértékben meglepett az, hogy az egész város el van látva tökéletes közintézményekkel. Minden utcája gondosan burkolva van és van csatornája, vízvezetke, pompás közvilágítása. Színháza és mozija a legnagyobb városoknak is becsülhető, díszesre való.

Kaposvárról az az egységes impresszió, hogy rohamosan fejlődő város, amely még a mai sivár gazdasági helyzetben is lüktető életet mutat.

Kaposvárról Pécsre vissz utunk, innen a Balatonhoz térünk vissza, majd Tatán meglátogatjuk a piaristákat, köztük Lukács József dr-t, a volt debreceni gimnáziumi

igazgatót, végül Esztergom megtekintése után visszatérünk Debrecenbe.

Tanulmányutunk célja volt, hogy közvetlen szemlélet útján ismerjük meg a dunántúli városokat.

Egyetlen lehangoló impresszió, hogy a rendkívül értékes

műemlékeket, mint a jákl templomot olyan elhagyatott környezetben találtuk. Erre külön is felhívjuk az arra illetékesek figyelmét.

Vásáry István dr. polgármester hétfőn délelőtt 10 órakor utazott el Kaposvárról.

Egy tüzérszakaszvezető lovasbravurja

Bokatöréssel lovagolta végig a versenyt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A győri Klapka-tüzérek nemrég tartották meg ezredemlékkünnepélyüket, amelynek kitűnően sikerült lovasversenyszámai között altisztijúgratás is szerepelt. „Az Őrszem”, a honvédtisztek hivatalos lapja most érdekes és példás lovasteljesítményről számolt be, amely ezen a versenyen lezajlott, úgy, hogy a közönség mit sem vett észre.

Az altisztijúgratás egyikrésztvevője, Szloboda János, Klapka tüzér-osztágbeli szakaszvezető „Kukac” nevű szolgálati lován szédületes iramban ugratta az előírt akadályokat. A hármassugrás harmadik akadályánál a ló felbukott és maga alá temette lovását.

A feszülten figyelő közönség dermedten nézte z eikövetkezőket, — de Szloboda szakaszvezető csakhamar lovával együtt felugrott, lóra kapott és a nagyközönség tapsorkánjától kísérve folytatta a versenyt s

bukása dacára 1 perc 20 másodperces idővel helyezést ért el.

A pálya lefutása után a gyülekezőhelyre lovagolt, de ott már nem tudott lováról leszállni. Bajtársai odarohantak s leemelték a halottsápadt altisztet, aki összeszorított ajakkal, minden panasza nélkül tűrte az óriási fájdalmakat. Lefektették a gyepré s kiderült, — amint azt az orvos megállapította —, hogy bukás közben eltörte jobb bokáját.

Szloboda szakaszvezető tehát törött bokával ugrott vissza a nyeregbe, súlyos sebesülten lovagolta végig a versenyt, amelyen a helyezettek közé került. A kitűnő altisztet, aki bravuros lovaglása közben példátlan akaratáról tett tanubizonyoságot, a győri honvédkórházban ápolják.

Szloboda szakaszvezető teljesítménye élénken dokumentálja azt a kitűnő fegyelmet és sportszellemet, mely a magyar honvédség kebelében példaadó módon nyilvánul meg.

Általános moratóriumot sürgetett Eckhardt Tibor a képviselőházban

Budapest, június 21.

A képviselőház keddi ülésén az elnök Fábán Bélának napirend előtti felszólalásra adott engedélyt. Fábán az iparosok és kereskedők kérelmeinek orvoslását sürgette és bemutatta az iparosok és kereskedők követeléseiről készített memorandumot, mely a következő:

1. A forgalmiadó általányt a tényleges forgalom mértékére kell leszállítani.

2. Minden közlatozásra történő befizetést a folyó évi tartozások törlesztésére kell fordítani. A hátralékokra ösztendői részletfizetést kell adni. Ugyanígy eljárás kell az OTI járulékoknál is.

3. Azoknak a kereskedőknek és iparosoknak adóját, akiknél a behajtás anyagi végromlást idéz elő, töröljék.

4. A lakberendezési tárgyak, a műhely és üzletberendezési tárgyak transzferálása megszüntetendő.

5. A behajtásoknál adott serkentési járulékok megszüntetendők.

6. A közüzemek lebontása körül erélyes intézkedéseket kell tenni.

7. A szövetszervezetek nyílt és titkos támogatásának megszüntetése.

8. Harmincévi házadómentességgel kell serkenteni az építő tevékenységet Budapest határában túl is.

9. Az ország érdekében kereskedelmi szerződéseket köte.

Ezután áttértek az összeférhetlenségi törvényjavaslat vitájára. Az első szónok gróf Hunyady Ferenc volt, aki elfogadta a javaslatot azzal a kikötéssel, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése után benyújtja a kormány a köztisztviselői összeférhetlenségre vonatkozó törvényjavaslatot is.

Bródi Ernő beszéde után Apponyi György gróf szólalt fel. Szükségnek tartja az igazságügyminiszter javaslatát a parlament tekintélyének megszilárdítása érdekében s ezért elfogadja. Váry Albert beszéde után az elnök napirendi javaslatot tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülését

szerdán tartja. A napirendhez Eckhardt Tibor szólalt fel. Megismételte azt a követelést, amelyet a független kisgazdapárt a múlt heti kamatankéton előterjesztett. Általános, minden kategóriára kiterjedő moratóriumot kell kiadni.

A mai helyzetből átmenetileg nincs más kiút, mint a moratórium. Mielőtt a Ház nyári szünetre menne, ezt a kérdést meg kell oldani és megnyugtatóan el kell intézni.

Szeder Ferenc felszólalása után a Ház az elnök napirendi indítványát fogadta el. Az ülés 3 órakor ért véget.

Takarékoskodik a képviselőház

Budapest, június 21.

A Ház gazdasági bizottsága Almássy László elnöklésével foglalkozott az 1931—32. év végével várható megtakarítások kérdésével. A bizottság megállapította, hogy a csökkentések és megtakarítások összege az országgyűlésnél végeredményben 633.784.75 pengőre tehető.

Elfogtak a Dunán egy százszoros betörőt

Dombóvár, június 21.

Notórius betörőt fogott el a csendőrség Farkas János huszonhat éves szombathelyi illetőségű egyén személyében, aki szökésben lévő társával többszáz betörést követett el a Dunántulton. Farkas már beismerte a döbröközi betörések elkövetését. Előadása szerint volt olyan éjszaka, hogy tíz-tizenkét betörést is elkövettek. Bűnlajstromukat a csendőrség most állítja össze.

Debreceni szónokok napja volt kedden a felsőházban

Baltazár Dezső, Vásáry József és Tóth Lajos debreceni felsőházi tagok nagy beszédeket mondtak a költségvetés vitájában

Budapest, június 21. A felsőház keddi ülésén kezdte meg a költségvetési törvényjavaslat tárgyalását. Az előző bejelentések során Wlassics Gyula báró többek között a következőket mondotta:

A felsőház legutóbbi ülése óta bekövetkezett az egész nemzetet olyan mélyen megrázó tragédia, a Justice for Hungary szerencsétlensége Róma előtt. Az óceán feletti diadalmas utat megtevő gépnek váratlan elpusztulásával együtt fájdalommal kellett megélnünk Endresz Györgynek, a hős magyar óceánrepülőnek és kiváló munkatársának, Bittay Gyulának elhunytát. Azóta a testvérkezet nyújtó olasz nemzet nagylelkű ajándéka folytán új gép hirdeti a magyar igazságot, míg a „Justice for Hungary” fontos küldetés közben vértanuhalált szenvedett hős pilótáknak nemes alakját a nemzet kegyeletos emlékezése és elismerése veszi körül.

A „Justice for Hungary” pilótáinak emlékét a felsőház jegyzőkönyvben megörökítette.

Napirend szerint következett az 1932—33. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Az előző indítványhoz a felsőház egyhangúlag hozzájárul.

A költségvetési vita első szónoka Baltazár Dezső volt.

— A világválságot — mondotta — politikai okok idézték elő s ezért a válság kiküszöbölését is politikai oldalról kell elkezdeni. Örömmel veszi tudomásul, hogy a kormány a francia és az angol politika felé mutat érdeklődést, mely politikai irányzat kezdeményezéséért neki nem kicsiny hátfalmakat kellett elszerveznie. Bizalommal van a kormány gazdasági politikája iránt s bár a költségvetés számokban kifejezve szomorú csökkenést mutat, azt a kormány iránti bizalom alapján elfogadja.

Vásáry József volt a következő felszólaló. A mezőgazdaság súlyos helyzetével foglalkozott, amelyet a világválság mellett belső gazdaságpolitikánk is előidézett. A kormány — mondotta — ahelyett, hogy egyes termelési ágakat összhangban tartott volna, erőszakos iparosítási politikára lépett. Az ipari kartellek kíméletlenül kihasználják a mezőgazdaságot és a fogyasztóközönséget. A nagykereskedelmi árak külföldön huszszázalékkal csökkentek, nálunk legfeljebb ötöt. A mezőgazdaság súlyos helyzetét fokozták a drága hitelek. Nyolc évvel ezelőtt huszonnégy millió pengő volt bekebelezve a kisbirtokokra, ma több, mint két milliárd. Nem volt ez könnyelmű adósságszínálás, hanem a forgótőke hiányát kellett pótolni és a drága iparcikkek folytán évek óta veszteséges a termelés. Nyíltan meg kell mondanunk, hogy a külföldnek mai helyzetünkben nem tudunk kamatokat fizetni. Beszéde végén a magyar föld kényeszerességére vonatkozó törvény megalkotását sürgette. A javaslatot nem fogadta el.

Varsányi Emil beszéde után Láng Lajos azt hangoztatta, hogy a gazdasági válságot tulajdonképpen a bizalom hiánya idézte elő. E bizalmi krízis tesz lehetetlenné minden termelőmunkát. Az előirányzott 806 millió elviselhetetlen nagy teher. A

termelésnek másik nagy akadály a transzfermoratórium. Fel fogása szerint a transzfermoratóriumot sokkal előbb kellett volna életbeléptetni, mert ezzel mintegy 200 millió pengőt lehetett volna megtakarítani. A stílus fenntartását károsnak és veszélyesnek tartja. A Clearing-megállapodások sem szolgálják az ország érdekeit. Behatárolt foglalkozott ezután az üzemek kérdésével. A költségvetést nem fogadta el.

Tóth Lajos beszéde

Tóth Lajos beszéde elején külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. A Tardieu-féle elgondolással szemben a kormány helyes álláspontot helyezkedett akkor, amikor a győztes

hatalmak által feléje nyújtott kezét elfogadta és a tárgyalások felvételeire hajlandó volt. A Tardieu-féle terv azonban nem állhatna útját annak, hogy mi olyan államokkal is keressük a gazdasági kapcsolatot, amelyek nem dunai államok. Elsősorban Olaszországra gondol. Oszti Bethlen István grófnak a magyar-olasz-osztrák gazdasági kapcsolatról Debrecenben tett kijelentéseit. Teliesen osztja a pénzügyminiszter álláspontját, hogy mindent meg kell kísérelni békés meg egyezés céljából és csak ha a meg egyezés meghiúsulna és más mód a kérdések rendezésére nem állna rendelkezésre, kell egyoldalú intézkedésekhez nyúlni.

Ezután a vitát megszakították. Wlassics Gyula báró bejelentette a Háznak, hogy Petz Lajos felsőházi tag, Győr város közpórházának igazgatója meghalt. Az elhunyt emlékét jegyzőkönyvben örökítették meg s ezzel az ülés véget ért. A vitát holnap folytatják.

Szombaton lesz a Ker. Nemzeti Liga nagyszabású társasvacsorája

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Debrecen legnagyobb társadalmi egyesülete, a Egyesült Ker. Nemzeti Liga szombaton, június 25-én este 8 órakor rendezi a Polgári Lövérdőben évzáró társasvacsoráját. A menü előétel, vegyes sült új burgonyával és salátákkal, tézsa, egy üveg bor és víz, ára 2 pengő 40 fillér. A Liga elnöksége ezúton is meghívja az egyesület tagjait a vacsorán való részvételre,

annál inkább, mert azon meg fognak jelenni a debreceni társadalmi életnek összes jelentős nacionalista vezetői is. A rendezőség kéri a vacsorán résztvenni szándékozókat, hogy a családtagok számát is megjelölve, a vacsorán való részvételüket pénteken délig jelentésként bevitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főtitkárnál, Kossuth-utca 3. Telefon 21—41.

A Kormányzó főmérnök fia vizsgát tett a vitorlázó repülésből

Budaörs, június 21. A MOVE farkashegyi vitorlázó repülőterén kedden vitéz nagybányai Horthy István főmérnök 12,20 órakor a MOVE 2. sz. vitorlázó repülőgépen kedvező déli szélben levegőbe szállt.

vitéz Horthy István főmérnök jól sikerült repülésével 10,2 mp-ig tartózkodott a levegőben és ezzel a teljesítménnyel letette a motor nélküli repülésből letette a legmagasabb fokú vizsgát: a C) vizsgát.

A vármegye háztartását felborulással fenyegetik az ingyen gyógyszerrendelés áthárított terhei

(A Debreceni Ujság tudósítójától) A vármegye közönségét, vezetőségét, a községeket állandóan élénken foglalkoztatják azok az állapotok, melyek a szegénybetegek gyógyszerrendelése körül uralkodnak a legutóbbi kormányrendeletek miatt. Annak idején éppen Hajdu vármegye volt az, amely megindította a harcot a gyógyszereszámlák terhének áthárítása ellen és dr. Benkő Géza vármegyei tiszti főügyész nagy jogi tudással kifejtett érveit alapján minden vármegye mozgalmat indított, sőt Hajdu vármegye a közigazgatási bíróság előtt éppen dr. Benkő Géza meggyőző érvelése folytán teljes igazságot kapott, jogos álláspontját elismerték, de most mégis az a helyzet, hogy a közigazgatási bíróság döntése ellenére újabb és újabb kormányintézkedések hártják át a gyógyszereszámlák terheit a vármegyére.

A vármegye közigazgatási bizottsága legutóbb is állást foglalt a terhek áthárítása ellen és ott is dr. Benkő Géza főügyész fejtette ki nagy hatással azokat a jogi érveket, amelyek ismeretében abszurdumnak látszik a mai rendszer.

Az országos betegápolási pótdoból Hajdu vármegyére 370.000 pengő van kivelve, ennek nagy része be is

folyt. Még boldogult Vass József népjóléti miniszter 1929-ben olyan intézkedést tett, hogy ebből a hatalmas összegből csak 19.000 pengőt enged át a vármegyének a gyógyszereszámlák kifizetésére. Később ezt a az összeget felemelte 30.000 pengőre. Ez az összeg csak csekély fedezetet nyújtott a gyógyszereszámlákra és ma a helyzet még súlyosabb, mert a szegénység miatt állandóan emelkedik a betegségek száma. Mikor Vass József rendeletét megpánaszolták a közigazgatási bírósághoz, a bíróság mindenesben a vármegyének adott igazat és kimondotta, hogy a betegápolási pótdoból befolyt összegeket nem lehet más célra felhasználni. Közben a miniszter kijelentette, hogy ez nem is volt szándéka és így a kérdés látszólag elintéztet nyart. Most azonban újra megjelent egy népjóléti miniszteri rendelet, amely a kormány különleges felhatalmazása alapján a törvényt eltörölte, minden eddigi érvényes törvényes intézkedést hatályon kívül helyezett és csak egy általános összeget állapít meg a terhek fedezetére. Ez az általános olyan csekély, hogy nyolc hónapra mindössze 2100 pengőt kapott a vármegye. Ezzel az intézkedéssel a kormány tulajdonképpen ennek a kife-

jezett céladónak hozzáadkát igénybe veszi, esetleg más célra használja fel, a terheket pedig a községekre hártja.

Dr. Benkő Géza főügyész munkatársunk kérdésére kijelentette, hogy pénzügyi jogilag ez az intézkedés abszurdum, mert céladót felhasználni más célra nem lehet. Ez tulajdonképpen egy burkolt állami adó, amelynek ódiáját most hártják az önkormányzatokra. Az adott esetben ez felborulással fenyegeti minden önkormányzat háztartását.

A vármegyénél remélik, hogy a belügyminiszterhez intézett fellejjesztésnek fogantatja lesz és nagynehezen sikerül ezt a kérdést megfelelőbb módon rendezni.

A szonjet bosszúja egy falu ellen

Varsó, június 21

Kievből jelentik, hogy Tarbaczow község népe nem akart hallani a kollektív gazdálkodásról és nem szállította be termését az állami monopóliumnak. A G. P. U. csapatjai bekerítették a helységet, összeretelték a lakosságot, azután erőszakkal elvették a termést. Végül köröskörül felgyújtották a házakat és a menekülő parasztokra lövöldöztek. A halottak között 53 aszszony és gyermek is volt.

A Monti kör összeövelele és évzáró közgyűlése

A debreceni olaszbarátok egyesülete, a Monti Kör szombaton este tartott közgyűlésén újjáalakította és kibővítette tisztkarát. Elnök: Csobán Endre főlevéltáros lett, aki már három éve irányítja az egyesület munkásságát. Társelnök: Vidoni B. János, alelnök: dr. Ménes Lajos, társalelnök: Vidoni János, titkár: dr. Tassy Ferenc, jegyző: Kornyó Sándor, jogtanácsos: Csorba Antal dr., pénztáros: dr. Dusa István, ellenőrök: dr. Versényi György, Gergely Sándor, Válaszmányi tagok: dr. Belák Sándor, dr. vitéz Bessenyei Lajos, dr. Furman Béla, öze, Gyomlay Kálmáné, Haidegger Erzsébet, Hoor-Tempis Erzsébet, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, dr. Kovács Andor, Kövesdy Lajos, dr. Lengyel Béla, Szabó Gyula, Vidoni Alajos, dr. Horkay Gyula, dr. Preininger Tamás, dr. Jóna László, Oltványi-Pantla Andor, Molnár Pál, T. Kovács Sándor. Számvizsgálóbizottsági tagok: Lukács József, Mikulásik Béla, Rauch Géza.

A közgyűlést évadzáró összejövetel követte az Angol Királynő különtermében, melynek keretében Csobán Endre beszámolt a Monti Kör ezévi működéséről. Utána bemutató került Kövesdy Lajos olaszországi filmje. A műsor kiemelkedő eseménye Tustler Jolán szaválata és Vidoni Emilia magyar tánca volt. Mikulásik Béla saját gitárkísérete mellett előadott olasz dalaival ért el nagy sikert.

A késő éjjeli órákig együtt maradt társaság tagjai közül a következő hölgyek neveit sikerült a rendezőségnek feljegyezni: dr. Ménes Lajosné, öze, Gyomlay Kálmáné, Vidoni Jánosné, dr. Preininger Tamásné, Haidegger Erzsébet, Vidoni B. Jánosné, Békés Istvánné, Olasz Vilmosné, dr. Széki Antalné, Mikulásik Béláné, dr. Tustler Ignácné, Tustler Jolán, Kesserü Erzsébet, Vidoni Emilia.

**Lapunkat támogatja.
Hia hirdetőinknél vásárol.**

Meghalt egy kisleány a zsirosszódától

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni gyermekklinika kedden jelentette a királyi ügyészségnek, hogy a klinikán meghalt Varga István tiszáczegai gazdálkodó Irén nevű hat-estendő kisleánya, akit zsirosszódá-marással még május 26-án szállítottak be. A gyermek, aki rendkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett, május 26-án a nagymosás alkalmával jutott a maróanyagokhoz.

Dr. Preinesberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró jelenlétében dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos felboncolta a kisleány holttestét és minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a halált a zsirosszódá marása okozta.

Ellopták a ruháit egy zálogháztulajdonosnak

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Scheiber József debreceni zálogházigazgató hétfőn este Hunyadi-utca 14. szám alatti lakásán vacsorázott családjával. Ezalatt egy besurranó tolvaj a riglivel becsukott előszobáját benyomta s így behatolva a fürdőszobába, onnan nyolc pár cipőt, két fürdőköpenyt, ruhát és nőruhameleteket ellopott. A kár 300 pengő. A rendőrség a tolvaj kézrekerítésére bevezette a nyomozást.

Feltalálták a mérgező nélküli morfiomot

Berlin, június 21.
Schirokauer titkos tanácsos, berlini vegyész nagyjelentőségű találmánnyal lepte meg a világot. Új eljárással készít morfiomot, amely a jövőben elvégezhető áldásos fájdalomcsillapító munkáját anélkül, hogy megmérgezné a szervezetet. Schirokauer titkos tanácsos valamikor tanársegédje volt a berlini egyetemen a világhírű Thoms titkos tanácsosnak. Nem pótananyagot talált föl, hanem megjavította a morfiomot, kiküszöbölte belőle a mérgező hatású anyagokat. A porosz közoktatásügyi minisztérium fölkérte az orvosi fakultás legelső szaktekintélyeit, hogy próbálják ki az új anyagot. Több amerikai klinikán és egyetemen is megkezdtek vele a kísérleteket.

Borzalmas vérfürdőt rendeztek a banditák egy amerikai farmon

Mexikó, június 21.
Yukatlas-államban egy beszültött banditákból álló csapat borzalmas vérfürdőt rendezett egy farmon. Meidu közelében megtámadtak egy haciendát, amelynek tulajdonosa Adame Rafael vezérigazgató volt. A mesztic banditák lemészárolták a farm lakóit annak ellenére, hogy azok semmi ellenállást nem tanúsítottak. A vezérigazgatót megölték, három gyermekét és három asszonyt felkoncoltak. A vérengző banditák a hegyek közé menekültek.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Hajdu vármegyében tönkretette a termést a szerezcsenpoloska

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A közigazgatási bizottság legutóbb tartott ülésén is szóba került már, hogy Hajdu vármegyében óriási károkat tett a buzatermésben a szerezcsenpoloska. Azóta a vármegye vezetőségének személyesen is alkalm volt meggyőződni ezekről a károkról, amelyek egyenesen katasztrófálisak.

Hajdunánáson most tartották meg a gulya-olvasást, amelyen megjelent Rásó István alispán, dr. Benkő Géza tiszti főügyész, Piacsek András gazdasági felügyelő és több vármegyei vezetőségi tag. A hajdunánási gazdák kétségbeesve panaszkodtak, hogy a szerezcsenpoloska kártételei miatt a vetés tönkrement. Ott, ahol 12 mázsa termést vártak, legfeljebb 3-4 mázsa fog teremni.

Piacsek András gazdasági felügyelő a helyszínen be is mutatta, hogy miképpen pusztít a szerezcsenpoloska. Ez az apró kis bogár nappal a buzaszár

gyökerében tartózkodik és csak este megy fel a szára. Ahol a buzaszár megzsúrlja, attól fölfelé teljesen elszárad a szár. A megszurkált szálakba valami mérgező nedvet ereszt, amely tönkreteszi a kalász felső részét.

A védekezés ellene rendkívül nehéz, mert még nem ismerik teljesen a módozatokat. Van ugyan egy bogárfogó gép, amellyel sok szerezcsenpoloskát össze lehet fogdosni, ebből azonban az egész vármegye területén csak egy darab található. A gép huszonhét pengőbe kerül, de nagyon sok gazda most még ezt sem tudja beszerezni.

A helyzet annál súlyosabb, mivel a szerezcsenpoloska teljesen ellepte Hajdunánás, Hajdudorog és Hajduböszörmény határát és a vármegye más részeiben is nagy károkat tett. Szabolcs egy részében és Heves megyében szintén sokhelyütt teljesen tönkrement a termés.

Fogházbüntetésre ítélték két munkást, akik felbujtásra loptak

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök tegnap tartotta meg a főtárgyalást Gombos János és Gombos Károly debreceni lakosok ügyében, akiket azzal vádolt az ügyészség, hogy özv. Kardos Dánielnél terményeket loptak s azokat Pap Lajos nevű ismerősüknél értékesítették. Pap Lajost orgazdaság miatt helyezték vád alá. Gombosék a

főtárgyaláson előadták, hogy Kardosné fia bálba akart menni és ez biztatta fel őket a lopásra. Minthogy Kardosné a fia ellen nem tett feljelentést, nem is került a vádlottak padjára.

A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása után Gombos Jánost és Gombos Károlyt nyolc-nyolc napi fogházbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

Egymilliárd pezeta értékű vagyont koboztak el a forradalmárok Alfonz királytól

London, június 21.
Mikor Alfonz spanyol királyt elűzte a trónról a forradalom, az új kormány állami bizottságot küldött ki az uralkodó család vagyonának leltározására és elkobzására. Madridból jelentik, hogy ez a bizottság most készült el munkájával és jelentést tett a pénzügyminisztériumnak. Eszerint a királyi család

magánpénztárában 150.000 pezeta névértékű részvényt, amelyeket az államkincstár javára lefoglaltak.

A királyi palota és a kastélyok berendezését a szakértők 11.750.000 pezetára becsülték, a király ingatlanait pedig 835 millióval vették leltárba.

A debreceni ítélőtábla két és fél évi fegyházra ítélte egy fűzérkajátai asszonyt, aki a szülés után megölte ikergyermekét

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Szenzációs érdekességű bűnügyet tárgyalt kedden délelőtt a debreceni királyi ítélőtábla Perjessy Mihály tanácselnök büntetőtanácsa. Turóczy József fűzérkajátai erdőőr fiatal felesége december 4-én két ikerfiúgyermeknek adott életet, akik még a házasságkötés előtti időről származtak. Miután az asszony attól félt, hogy a férje rájön a dologra és eiválik tőle, mindkét gyermekét megfojtotta. Jelen volt az esetben László Mária 38 éves babaasszony is, akit Turóczyné kérelmére kezdett, hogy ne árulja el a férjének, hanem mondja azt, hogy a gyermekek koraszülöttek voltak. A babaasszony engedélyt is a kérésnek, mire Turóczyné egy nagy fazékba tette a két csecsemőhullát és

a gyanútlan férjjel elföldeltette a kertjükben. László Máriát azonban bántani kezdte a lelkiismeret és igere ellenére elmondotta Turóczy Józsefnek a valóságot. A férj viszont a fajú lelkészéhez ment panaszával s a lelkész jelentést tett a csendőrségnek. Turóczy Józsefnét őrizetbe vették és a sátoraljaújhegyi törvényszék március 21-én két rendbeli gondatlanságból okozott emberölés büntetése miatt egy évi fegyházra ítélte. Azért mondották ki gondatlanságból okozott emberölés büntetében bűnösnek, mert a törvényszék nem látta bebizonyítottának, hogy szándékosan ölte volna meg az ikereket. A szülésnőt, akit csak a temetési körüli szabálytalanságban találtak vétkezőnek, husz pengő pénzbüntetésre ítélték.

Az ügyész felebbezése folytán az ügy a debreceni királyi ítélőtáblához került, amely a tárgyalás lefolytatása után Turóczynét szándékos emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek és büntetését két és fél évi fegyházbüntetésre ítélte, míg a szülésnőt teljesen felmentette. Igen érdekes, hogy az ítélőtábla csak egyrendbeli szándékos emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek Turóczynét, mert a jogi szempontból is igen érdekes indokolás szerint Turóczyné nem tudhatta előre, hogy ikrei fognak születni és így csak egy gyermek megölését határozta el, a másik gyermeket már csak a pillanat izgalmában gyilkolta meg.

Az elítélt asszony a büntetés súlyossága miatt, az ügyész pedig a szülésnő felmentése miatt semmisségi panaszt jelentett be a Kuriához.

A belügyminiszter rendeletet adott ki a magyar fürdőélet fellendítése érdekében

Budapest, jun. 21.
Vitéz Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a külföldi fürdőzés és nyaralás ügyében. A rendeletben felhívja a miniszter az illetékes hatóságokat, hogy utasítsák a hatósági és tiszti orvosokat, hogy a külföldi fürdőket csak a legszükségesebb esetekben ajánlja a közönségnek. A miniszter rendelkezésének az az intenciója, hogy a magyar közönség lehetőleg ne vegye pénzét külföldre, hanem a magyar fürdőket és nyaraló helyeket keresse fel.

A hajdunánási levente-egyesület évvizsgálója

Június 19-én, vasárnap délután tartották meg a hajdunánási levente-egyesület évvizsgálóját Fráter István százados vezetése alatt nagyszámú közönség előtt várakozáson fellépéssel.

A verseny a hatalmas méretű sporttelepen a levente zászlóalj felvonulásával kezdődött. Majd a szemet gyönyörködtetően szép szabaddagyalosok és az atletikai verseny következett, melyen a juniorok súlydobásánál 11 m. 43, a senioroknál 10 m. 68, 5 kg. sullyal 10 m. 40, 7 és egyegy kg. sullyal 10 m. 50-es teljesítmények, távolugrásban 5 m. 62, magasugrásnál 150 cm-es legjobb eredmények mutatkoztak. Hasonló jó eredménnyel végződött a diszkoszvetés 31 m. 40 és a labdarugás 58 m. 60 cm. teljesítménnyel. A 100, 400 és 1000 méteres síkfutás is szépen sikerült. Itt az iparos leventék győztek 2 p. 48 és a tűzoltóleventék 2 perc 52 másodperces idővel.

A versenyt befejezte a leventék diszmenete zenekarunk hangja mellett. S a nagyszámú közönség egy hangos és szép délutáni emlékével távozott, ami dr. Nagy Imre városi főjegyző, főoktató és lelkes oktató társai egy évi fáradságos munkájának köszönhető.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát!

Erzsébet Királyné Szálló

Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám (a Belváros központjában)

Menü 1.60 és 2.-- pengő.
Olcsó pensiórendszer!!

Szoba fűtéssel és napi 3-szori étkezéssel 7 pengő. o o o

Erzsébet piacéban menü 1.60 és 1.80 P.

Az ingatlan vagyon értékzuhanásának figyelembevételét kéri a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a mezőgazdasági hitelügyek generális rendezésénél

A létesítendő országos gazdaitelvédi szervezet decentralizálását sürgeti a Kamara

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tegnap délután tartotta a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara báró Vay László kamarai elnök elnöklété alatt igazgató választmányi ülését, mely a magyar mezőgazdaság és az agrártársadalom súlyos problémáit és égetően sürgős kérdéseinek megvitatását ölelte fel tárgysorozatában.

Báró Vay László megnyitó szavai után vitéz Czeglédy Béla igazgató számolt be a kamara választmányának a kamarának a legutóbbi hónapokban kifejtett munkásságáról s a kamara belső életében történt változásokról. Majd a közgazdasági ügyek során a mezőgazdasági hitelélet és a földteherrendezés aktuális kérdéseit vitatták meg a kamarai igazgató választmány tagjai s a kamara elvi álláspontját abban szögezték le, hogy

a mezőgazdasági hitelügyek generális rendelkezésekkel leg-sürgősebben szabályozandók olyként, hogy a gazdaitelvédi szervezetek tőkében az ingatlanvagyon értékzuhanásához arányosítottassanak, kamatuk pedig a mezőgazdasági termelés mai jövedelmességével hozassék összhangba.

olyként azonban, hogy ezen hitelrendezés során a magyarországi hitelszervek tönkre ne tévessenek. Az agrárhitelkérdések generális rendezése után mindazon gazdaitelvédi, akik az általános hitelügyi rendelkezések során gazdasági egyensúlyukat helyreállítani nem képesek, egy életrehívandó országos gazdaitelvédi szervet közbenjöttével egyezkedhessenek hitelezőikkel. Hangsúlyozottan kívánja a kamara, hogy

az életrehívandó országos gazdaitelvédi szervezet ne egy Budapesten működő központi intézmény, hanem egy vidékre decentralizált szerv legyen,

hogy minden vidék gazdái nagyobb költségáldozat nélkül vehessenek igénybe, másfelől a vidék viszonyával ismerős, így hozzáértő és a kérdések elbírálására hivatott gazdaérdekképviseleti intézmények által delegáltak dönthessenek az ügyekben.

Az idei gazdasági év termésének sorsát biztosítani hivatott természetrendelet legsürgősebben kiadása tárgyában foglalt állást a kamara igazgató választmánya, mely rendeltető

azt várja, hogy az Alföld gazdaitársadalmi legalább olymértű segítségben részesültesse, mint amennyit a múlt évi hatpennős gabonajegy jelentett.

Kifejezésre juttatta a kamara igazgató választmánya a gazdaitársadalom azon kívánságát is, hogy a külkereskedelmi szerződések és egyezmények megkötésére irányuló tárgyalásoknál éppn úgy, mint általában a mezőgazdaságot érintő mindenemű belföldi intézkedésnél is, a gazdaérdekképviseleti szervek szerepet és véleményező hatáskört nyerjenek, illetve törvényben biztosított ily hatáskörökkel élhetősükre a jövőben fokozottabban nyújtassék mód és lehetőség.

A kamaránál folytatott haszonberegvezető tárgyalásokról beszámoló kapcsán Eszenyi Jenő kamarai alelnök, aki egyben a Magyar

Földbérők Szövetségének elnöke, a bérlőtársadalom köszönetét és elismerését nyilvánította a kamarának az e vonatkozásban teljesített fáradságos, nagy gonddal, hozzáértéssel és ügyszeretettel elvégzett munkáért. — Báró Vay László elnök javaslatára a kamara választmánya jegyzőkönyvi elismerését fejezte ki Varga László kamarai titkár iránt, aki a kamarai haszonberegvezető tárgyalásokat vezette, s az e vonatkozásban felmerült munkákat ellátta.

Foglalkozott a kamara választmánya a növénytermesztés és áll-

lattenyésztés aktuális kérdéseivel s letárgyalta mindazon javaslatokat, amelyek a kamara mai napon megtartandó jubiláris közgyűlésén kerülnek előterjesztésre.

A kamara tízéves fennállása alkalmából ma délelőtt fél 10 órakor megtartásra kerülő közgyűlésre számos országos gazdatestület és intézmény s a Tiszántúli gazdaitársadalmi alakulatai jelezték kiküldötteiknek érkezését s a Debrecenben székelő testületek, intézmények és hivatalok is képviseltetik magukat a debreceni gazdakamara közgyűlésén.

Bombamerényletet terveztek a washingtoni Fehér Ház ellen

London, június 21.

A newyorki titkos rendőrség nagyarányú merénylettervet fedezett fel. Állítólag két összeesküvő rendkívül erős robbanóanyaggal megrakott teherautó Washington felé tart, hogy felrobbantsa a Fehér Házat, Hoover elnök lakóhelyét. Az összes utakat, amelyek Washington felé visznek, megerősített rendőrszolgák őrzik.

Jóllehet a kongresszus elutasította a frontharcosok pótlékának fizetéséről szóló törvényjavaslatot, a Washingtonban táborozó, tizennyolcezer főre becsült veteránhad-sereg még nem hagyta abba az ostromot. A vezetők kijelentették, hogy egész Amerikában kétszáz ügynök igyekszik újabb csapatokat terelni a fővárosba.

Az alispán rapid-intézkedéssel ad munkát a szoboszlóiaknak

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Az elmúlt napon egy hat tagú küldöttség járt Rásó István alispánnál és a hajdusoboszlói földmunkásság nevében azt kérte, hogy az alispán indíttasson valami közmunkát, mert a szoboszlói munkásság aratás előtt a legrosszabb helyzetben van, nincs keresete és éheznek.

Rásó István alispán megnyugtató választ adott a küldöttségnek és kedden reggel már meg is tette az intéz-

kedéseket. Utasítására az államépítészeti hivatal már megkezdte Szoboszló határában egy földut felmérését. Egy-két napon belül a munka is megindul és körülbelül 4 kilométeres utszakasz föld munkáját végzik el. Ez a munka közel kétszáz embernek 8-10 napig fog munkaalkalmat biztosítani.

Az alispán példaadón gyors intézkedése teljes megelégedést keltett Hajdusoboszlón.

Az országos teológus konferencia vendégeit nagy előkészülettel várja Debrecen

A református egyház, a Kollégium és a Diákjelölti Bizottság vezetői együttösen f. radoznak a vendéglátás sikeréért — A konferencia teljes programja

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Hirt adtunk már róla, hogy a teológusok országos konferenciája, amelyet ebben az évben debreceni teológusok rendeznek meg, kiváló előadói és a tárgyalás alá kerülő kérdések sulya révén kiemelkedik a szokásos júniusvégi konferenciák sorából. A konferencia amellelt még nagy társadalmi esemény is lesz, mert az ország minden részéből és az elszakított országrészekből több mint száz református és evangélikus teológus és professzor érkezik Debrecenbe, akiknek vendégül látása a debreceni egyházrészek, a Kollégium, a Diákjelölti Bizottság és a debreceni teológus ifjúság munkája, illetve megértő támogatása folytán biztosítva van.

Részletes program

A háromnapos konferencia és az azt követő kirándulás részletes

programja a következő:

Június 23., csütörtök este 8 órakor ismerkedő est a kollégiumi konviktusban. Bibliát magyaráz: dr. Erdős Károly hittudományi kari dékán.

Június 24., péntek délelőtt fél 8 órakor istentisztelet. Szolgál: dr. Sós Béla tanítónőképző int. tanár. (Oratórium). Fél 9 órakor a konferenciát megnyitja dr. Ballazár Dezső püspök. (Diszterem). 9 órakor a konferenciai helyi elnökök megválasztása. Fél 10—11 óra A mai teológus felkiváltsága. (Előadás). Dr. Victor János lelkipásztor. (Diszterem). Fél 12—1 óra Egymás szolgálata a teológus életben. (Előadás). Dr. Tóth Endre theol. tanár. (Diszterem).

Délután 5—fél 7 óra Miért szeresem a falusi gyülekezetet? (Előadás). Szabó Zoltán theol. tanár. (Diszterem). Alkalmos idő esetén a Nagyerdőn. Háromnegyed 8 órakor: Eszköz, szolgá... I. Sám. 3:1—10, v.) Áhitat bibliamagyarázattal. Budapesti teológus. (Oratórium).

Iglófüreden

komfortos villában 3 szoba, konyhával, teljesen felszerelve kiadó. Egész szezonra 450 P. Olcsó piac. Havi bitorozott szobák 60 pengő. Napi étkezési pensio 5 pengőtől. Valutaneheztség nincsen.

Érdeklődőknek válaszol: **Dr. Forberger Béla ügyvéd Sp. Nová Ves (Igló).**

Június 25., szombat délelőtt fél 8 órakor istentisztelet. (Lectio: I. Kor. 9:13—27, v.) Pápai teológus. (Oratórium). 8—9 órakor „Kinek mondotok engem?” (Mát. 16:15, v.) Csoportos bibliatanulmányozás. — (Theológiai tervek). Fél 10—11 óra „A segédlelkész kiáltó hiányai és a segítség lehetősége”. (Előadás). Dr. Maklár Károly lelkipásztor, egyházközségi főjegyző. (Diszterem). Fél 12—1 óra „Lelekési pályán kívül hol és hogyan helyezkedhetik el a teológus?” (Előadás). Dr. Révész Imre egy. ny. r. tanár. (Diszterem).

Délután 5—fél 7 óra „A teológus és a Biblia”. (Előadás). Csikesz Sándor egyet. ny. r. tanár. (Diszterem). Háromnegyed 8 órakor Munkatárs, barát... (Ján. 15:15, v.) Áhitat bibliamagyarázattal. Sárospataki teológus. (Oratórium).

Június 26., vasárnap délelőtt fél 9 órakor istentisztelet és urvacsorasz-tás. Prédikál dr. Kállay Kálmán egy. ny. r. tanár. Agendázik Kiss Sándor szenior. (Oratórium.) 11—1 óra szövetségi alakuló közgyűlés. (Diszterem.) Indulmányok a „Világ előtt 72 órával írásban adandók be a Szövetség elnökségéhez.

Délután 5 órakor vallásos-ünnepély a Kistemplomban. Előadást tart dr. Rávasz László püspök.

Június 27., hétfő egésznapos kirándulás a Hortobágyra autobusszal. Indulás reggel pontosan fél 7 órakor. A kirándulásra külön kell jelentkezni. Részvételi díj 2 pengő.

Kenéz Béla orvosolni fojta az iparosok és kereskedők sérelmeit

Budapest, június 21.

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy az iparosok és kereskedők ügyeiben ismételtén tárgyalt a pénzügyminiszterrel az iparos és a kereskedő társadalom ügyéről. A legfőbb sérelem, amelyet előtte hangoztattak, az adóbehajtások kíméletlensége. Ebben az irányban is tárgyal a pénzügyminiszterrel és megnyugtathatja a kereskedőket, megtörténnek az intézkedések.

Borah szenátor nem támogatja Hoovert az elnökválasztáson

Washington, június 21.

Borah szenátor feltűnést keltő beszédet mondott a szenátusban, amelyben rendkívül hevesen támadta a republikánus párt prohibíciós politikáját. Kijelentette Borah, hogy nem áll módjában Hoover elnökséjét támogatni, miután a republikánus párt programja a prohibíció kérdésében a régi maradt. Néhány nap óta szárnyra kapott az a hír, hogy Borah új pártot készült alakítani, ez azonban alig bír valószínűséggel.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Hírek

1932. június 22. Szerda.
Prot.: Paulina, Kath.: Paulin.

Ma a következő gyógyszerészek tartanak éjjeli szolgálatot:

Június 19. reggel 8 órától június 26. reggel 8 óráig: „Kigyó“ Mihalovits Jenő, Piac-u. 35., „Muraközy“ Preiser Ernő, Piac-u. 72., „Sas“ Mandel József, Hatvan-u. 70., „Csillag“ Beke Barna, Árpádtér 1., „Nádor“ dr. Sztankay Aba, Szent Anna-u. 66.

IDŐJÁRÁS:

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenté június 21-én:

Időjárásunk átalakulás előtt áll. A nyugati hűvös légtömegek behatolása az esti órákban már kezdetét vette. A hőmérséklet nivójának emelkedése ma folytatódott. A mai legmagasabb értéke meghaladta a 31 fokot is. Ez a nap volt eddig a nyár legmelegebb napja.

A nyugatról beáramló hűvösebb légtömegek hatása alatt az idő felhősebb lesz és a hőmérséklet holnap már jóval alacsonyabb lesz. Csapadéokra is van kilátás.

A légnyomás ma ismét erősen esett. A tenger szintre redukált értéke reggel 760.7, este 758.9 mm. volt. Esti hőmérséklet 28.6 fok.

Változóan felhős idő hőszilvéddel és záporosokkal (zivatarral).

Doktorrávalás a Tisza István Tudományegyetemen. Hétfőn délben a Tisza István Tudományegyetem tanácsa előtt, mint már röviden jelentük, doktoravató ünnepély volt. Ez alkalommal avatták boreki Kontsek Miklós nagykereskedőt, Kontsek Kornél nagykereskedőt fiát, a debreceni ural magyar társadalom egyik közéletében álló fiatal tagját az államtudományok tudorává. A Kollégium dísztermét előkelő közönség töltötte meg, amely Kontsek Miklóst s a többi új doktorokat szívből jövő, őszinte szeretsekívánataival halmozta el. Ugyaneznap szereztek doktorátust: Buday Lili, Biczó István és Bán Imre az orvosi, Márton Pál a jogi, Csiba Pál Antal és Sors Pál pedig a bölcsészettudományi karon. Az új doktorokhoz dr. Neuber Ede rector magnificus intézett szép beszédet.

Szabó M. Lajos primiciája ma reggel van a Szent Anna-templomban. A győri római katolikus egyházmegye egyik most végzett nagylehetségű fiatal papja, Szabó M. Lajos ma délután 9 órakor tartja első szentmise áldozatát a Szent Anna-utcai római katolikus plébánia-templomban. Az újművészes manuactora dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai prelátus, prépost-plébános lesz. A fiatal áldozópap új miséje után Sopronba megy, ahol az ősi Szent Mihály plébánia-templom paróchiáján fogja a kápláni teendőket ellátni.

Félszáz év alatt tizenegymillióval csökken Franciaország lakosságának száma. Párisból jelentik: Justin Godart közegészségügyi miniszter egy banketten mondott beszédében megdöbbentő képet festett a születések számának rohamos csökkenéséről. Kimutatta, hogy amennyiben a születések arányszáma az utolsó évek csökkenésének tempóját megtartja, úgy ötven év alatt Franciaország lakossága körülbelül tizenegymillió lélekkel fog apadni.

Elsőrangú, legnagyobb molykárélleni biztosság Piac-utca 4. sz. Végz Gyula szücsárházában.

Ketté vágott a vonat a Hadházi-uton egy ismeretlen fiatallembert

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Kedden este hat órakor ismét borzalmas szerencsétlenség történt a nyíregyházi vasút vonalán. Az utóbbi időben ezen a részen egész csapat öngyilkos feküdt a vonat elé. Kedden este a nyíregyházi vonat a Hadházi-ut mentén levő 115. számú őrháznál egy ismeretlen fiatallembert vágott ketté, aki öngyilkossági szándékából a vonat kereké alá ugrott. A mozdonyvezető már nem tudott fékezni és így a fiatallembert a kerekék teljesen összeroncolták. Törzsét kettévágták és a fejét is leszakították. A mozdonyvezető és a vonatkísérő személyzet a következő őrházról érte-

sítették a szerencsétlenségről a debreceni nagyállomást, ahonnan viszont a mentőkért telefonoztak. A mentők ki is rogtak a szerencsétlenség színhelyére, de már nem segíthettek, mert az öngyilkos valószínűleg a gázolás pillanatában meghalt. Miután ez a rész már a csendőrségi területhez tartozik, a debreceni csendőrség alosztályból azonnal bizottság szállt ki a 115. sz. őrházhoz. Egyelőre azonban csak annyit konstátált, hogy a munkás külsejű fiatallembert valóban öngyilkos lett. Személyazonosságát nem sikerült megállapítani, de ebben az irányban is folyik a vizsgálat.

Háromemeletes palota épül a Rákosi Jenő-utcán

Dr. Vargha Elemér megnyugtató választ adott a munkanélkülieknek

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Hírt adtunk már arról, hogy hétfőn délelőtt egy munkanélküli küldöttség járt dr. Vargha Elemér helyettes polgármesternél, akitől azonnali munkát, vagy segélyt kért a munkanélküliek nyomorának enyhítésére. A helyettes polgármester kedden délelőttre ígért választ a deputációnak, amely 11 órakor meg is jelent a városházán.
Dr. Vargha Elemér helyettespolgármester közölte, hogy báró Vay László főispán hathatós közbejárása folytán remény van arra, hogy a fürdőépítésre kért MABI-kölcsön rövidesen folyósíthatni fog és akkor azonnal megindítják az uszoda bővítési munkálatoknak a pénzügyi

miatt elhagyott részét. Ez még körülbelül 200.000 pengős munkaalkalmat jelent. A munkát a lehető leg-sürgősebben megkezdik. Remény van arra is, hogy a Nemzeti Bank palotájának építését is rövidesen megkezdik. A város közbenjárása folytán a pénzügyminiszter a Rákosi Jenő-utca házadómentességét engedélyezte és így lehetővé vált, hogy ott egy nagyobb szabású építkezés induljon meg. Sajó István építész napokon belül megkezdik egy háromemeletes bérház építését. Az elemi lőter kihelyezéséről az e héten tartandó városi közgyűlés fog tárgyalni.

A küldöttség a választ tudomásul vette és eltávozott a városházáról.

A szokás hatalma

A miniszterlátogatót kalauzolja az új elmegyógyintézetben:

— Ebben a kórteremben — mondja az igazgató — az örült sofföröket helyezük el.

— Na és miért üres minden ágy? Nincs beteg?

— Dehogy nincs, csak hogy mind az ágy alatt fekszik s a rugókat vizsgálja.

Betöltik a hajduböszörményi tisztorvosi állást.

Hajduböszörmény városánál egy tisztorvosi állás megüresedett. A pénzügyminiszter most leiratot intézett a vármegyéhez és engedélyezte az állás betöltését.

Tizenöt ezer pengőt kapott a vármegye utépitőre. A kereskedelmi miniszter Hajdu vármegye részére 15.000 pengőt utalt ki utépitési költségmunkára. A pénz kedden már meg is érkezett.

A hajdunánási városi dalárda műsoros estélye. Szépen sikerült műsoros estét rendezett a hajdunánási városi dalárda 12-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a városi népház előadótermében. A műsor első számát a „Hísekegyet“, majd a Molnár: Mi az magyarnak lenni című énekét a férfiak a „Demény“ Magyar szuit-jének I. téma cím variációját részét a vegyeskar énekelte művészettel. Közben Farkas Imre „Kis kadét c. dalművét adták kedvesen elő Ujvárossy Hanka, Sáfrány Béla, Sebestyén József és Máró Imre, melyben Ujvárossy Hanka bájos énekével és Sebestyén József finom humorával arattak nagy sikert. Remélhető, hogy vitéz Makházy Lajos karnagy nem végzett hiábavaló munkát és a nádas dalárda nem potyára megy a 26-án tartandó kerületi versenyre.

Ma érnek véget a Svetits tanító-nőképzőjének vizsgálatai. A debreceni római katolikus Svetits intézet tanító-nőképzőjében ma fejeződnek be a közel egy hét óta tartó vizsgálatok. Az elnöki tisztséget ezúttal is dr. Schwarz Gusztáv rákosplébános, pápai prelátus látja el nagy hozzáértéssel és körültekintéssel. A vizsgálatokról, amelyekben 42 tanító-nőjelölt vett részt, legközelebbi számunkban fogunk részletesen beszámolni.

Skót vice

A skót vállalat irodájában a drága itató helyett a porzót használják. A főnök egy alkalommal felháborodva támad az új írakra:

— Hogy lehet ennyi port szórni erre a vacak néhány sorra? Azt hiszi, sivatagban van, maga tevé?

Boxoló leventék figyelmébe.

Azok a levente boxolók, kik az iparostanonciskola tanfolyamán résztvettek, szedán este fél 8 órakor az iparostanonciskola tornateremben jelenjenek meg, mert június 26-án a versenyen résztvesznek.

Működnek a strand-tolvajok. A strandezőzőn beállítva a strand-tolvajok is újra felbukkantak. Hétfőn dr. vitéz Dávid Géza nagykereskedő kislának a Neumann-kabátját lopták el egyik öltözőből. Minthogy a strandlopások évről-évre megismétlődnek s a fürdőszezon a tolvajvilágban egyike a legalkalmasabb lopási lehetőségeknak, mindenki saját érdekében cselekszik, ha a strandra sem nagyobb pénzösszeget, sem ékszert, vagy más értéktárgyat nem visz magával. A rendőrség a bejelentett strandlopás ügyében megindította a nyomozást.

— **ROMÁNIÁBAN IS..** Hozzá vagyunk már szokva, hogy ha itthon egy-egy kommunista agitátort, szovjetügynököt, bolsi-kémet fog-nak nyakon a hatóságok, azok a fránya jobboldali, antiszemita újságok mindig elkeresztelik őket. Hol Teuerkaff, hol meg Schléizinger, gyakorta Kohn és állandóan Móric a nevük. Mintha csak ausgetippelt a zsidókat fogják össze a bolsi-vezérkárból. Fedni Fényes Jenő bizonyára tiltakozna ilyen eljárás ellen, mert ő azt mondja, hogy a zsidóknak és keresztényeknek együtt kell lenni még a kabinban is. A bolszeviki táborban azonban inkább Spira fő-rabbi véleményén vannak. Azt szeretik ha csak a zsidók vannak együtt. Mert, — ugy-e bár átkozott véletlen, hogyha minden bolszevistaról kiderül, hogy zsidó. Eddig mindig azt hittük, hogy ez csak minálunk van ugy. Most aztán azt olvassuk, hogy Oláhországban és Erdélyben is tömeges letartóztatások voltak. Lefogták a kommunisták fő-vezetőit Hühl Marcellt, Nagy (?) Hugót, Bürger Károlyt, Róth Ignácot és Róth Györgyöt, Gusztáv Arnoldot, hogy bizonyos Ullmann Zsigmondról ne is beszéljünk. Is-mételjük, eddig mindig azt hittük, hogy csak ez az átkos, hazai horogkeresztes sajtó ad ilyen jó hangzású neveket Moszkva vigéceinek. Ugy látszik azonban Romániában is valami elvetemült hitleristák írják az ujságot. Ők is azt mondják: nomen est omen. Sőt mi több, nomen est pönem!

— **Egyetemi hallgatók nyaralása a Balaton mellett.** A MEFHOSZ a magyar egyetemi és főiskolai hallgatók részére július 1-én kezdi meg nyaraltatási akcióját Balatonszamárdiban, közvetlenül a vízparton felépített modern diáküdülőtelepén. A nyaraltatás turnusokban történik, felügyelők, illetőleg felügyelőnők vezetése mellett. Egy turnus 20 napig tart és annak részvételi díja 50 pengő azaz ötven pengő. A nyaralók ezért lakást és teljes ellátást kapnak. A nyaralók tiszta, abszolút világos és higiénikus szobákban — egy szobában hatan — nyerne elhelyezést. Külön nappali és mosdószobák. A telep saját stranddal rendelkezik. A július 1-én és augusztus 10-én kezdődő turnusokra kizárólag nőhallgatók, a július 21-én és augusztus 30-án induló csoportokba férfihallgatók jelentkezhetnek. A nyaralásra jelentkezők csoportosan és kedvezményesen áron utazhatnak Budapestről. Ez ügyben részletes felvilágosítást nyújt a MEFHOSZ titkársága Budapest IX. Ráday-utca 33. Telefon automata: 865-16.

— **Szászszentdős házassági évforduló.** Belgrádból jelentik: A jugoszláviai Nis közelében most ünnepelte századik házassági évfordulóját egy paraszt házaspár. A férj Dimitrij Filipovics 117 éves, felesége Övain 115. Az ünnepségen körülbelül 100 gyermek, unoka, déd- és ükunoka jelent meg.

— **Gázolt a repülőgép.** Tecuciból jelentik: Különös repülőszerencsétlenség történt az itteni katonai repülőtéren. Egy vadászgép, amelyen Alexandrescu és Orneanu pilótáriszt ült, háromezer méter magashól kénytelenül állást végzett. A gép földet érve, két katonát elgázolt, az egyik azonban szörnyet halt, a másik életveszélyesen megsebesült. A két pilótáriszt könnyebb horzsolásokat szenvedett.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

Marschalkó Lajos regénye a „Nyil”-ban

A debreceni fiatal írók egyre megérdemeltebb figyelmet érdemelnek ki a fővárosi irodalmi körökben. Ennek bizonyosága, hogy legközelebb az egyik előkelő fővárosi regényújságban a „Nyil”-ban debreceni író és újságíró Marschalkó Lajos regénye fog megjelenni, aki hosszú évek óta a Debreceni Újság belsejében munkatársa, az elmúlt télen aratta első sikerét, mikor a Pesti Hírlap egyik igen érdekes kalandregényét közölte, majd az „Aránykoporsó” című érdekes regényével keltett feltűnést. Most a „Nyil” szerkesztősége értesítette, hogy közlésre elfogadta a „Bűnös-e Marietta?” című új regényét, amelyet a lap július 14-iki száma fog közölni. Marschalkó Lajos új regényére, amely a szerző egyik sikerült munkája, már is felhívjuk olvasóink figyelmét, mert a „Bűnös-e Marietta” mozgalmas, érdekes cselekményű, finom tollal írt írás, amely a publikum legteljesebb érdeklődésére tarthat számot.

— Szérum a tifusz ellen. Londonból jelentik: Az amerikai közegészségsügyi hivatal jelenti, hogy sikerült olyan szérumot felfedezni, amely teljes biztonsággal mentesít a tifusztól. A szérumot tifusszal megfertőzött tengeri malacok véréből nyerték.

— Felhívás a tanítézetekhez. Az iskolai év lezárása alkalmából a városi történelmi levéltár felhívja az összes tanítézeteket, közép és felső iskolákat, szakiskolákat, elemi, felsőnép és gazdasági ismétlő iskolákat, hogy értesítsék, évi jelentéseik egy példányát legyenek szívesek június 23-án délig beküldeni Városháza fűz. 5. szám alá. A levéltár nemcsak a folyó évi, hanem amennyiben még nem szolgáltatott be a levéltárnak — a múlt évi (1930—31.) értesítőt is kéri. Ahol pedig a folyó évi értesítő még nem kész, onnan az elmúlt két észendőről (1929—30, 1930—31.) szóló értesítőket kérjük. Ahol értesítő vagy évi jelentés egyáltalán nem készül, az olyan iskolák vagy intézetek az adatok bejegyzéséhez szükséges táblákat megkaphatják ugyanott (Városháza, földszint 5.) Levelvezetőponon előterjesztett kérésre a levéltár a táblát ki is küldi postán. A jelentésekre elsősorban az évi statisztika összeállítására van szükség. Másodsorban az utókor számára akar megőrizni egy-egy példányt azokból

— TÁNC A NAGYERDEI VIGADÓBAN, MINDEN ESTE BARTALIS JAZZ.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasságok: Rácsai János npsz.—Juhász Ágnes; Gyermány Sándor hentessegéd—Katona Vilma.
Születések: Bodó János honv. szakaszvezető, leány, Julia; Varga Károly honv. szakaszvezető, fiu, Károly; Szilágyi Gábor npsz., leány, Matild; Balogh Imre gazdálkodó, leány, Piroška; Nagy István szabósegéd, leány, Róza; 1 halva születés 3 törvénytelen újszülött.
Halálozások: Nyíri Istvánné Batori Mária ref. 25 éves Virág ucca 29; Varga Irén r. kath. 6 éves Tiszalök; Fazekas János ref. 65 éves Kishegyési ut 40; Czene Lajos ref. 37 éves Nyírmihálydi; Vánca Mária g. kath. 2 éves Tarognezs u. 62; özv. Páskuj Simonné Zsuzsanna Vilma 78 éves Szt. Anna u. 5.

Orvosi ellenőrzést a városi strandon!

Dr. Láng Sándor városi tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos a városi strandon vizsgálatot tartott. Megállapította, hogy a harmadik medencében az első fa közelében 45 fok volt a víz hőmérséklete, azontul 40 fok és egészen lent 37 és fél fok. A harmadik medence vize 32 fokos, a régi hideg medencéé 26 fok. Többben a 45 fokos meleg vízben fürödtek és ennek következtében bőrlébot kaptak, amely 6—8 óráig tart. A főorvos azt javasolta, hogy a második medencében a kifolyó cső közvetlen közelében tiltsák el a fürdést, mert a nagyon meleg víz túlzott használata egyeseknek kárára lehet.

Altájában nagyon célszerű volna, ha a városi strandra orvost állítanának be, aki a fürdést megfelelően ellenőrizné.

Mozgósínházak műsora: Ma, szerdán, június 22-én:

VIG-SZÍNHÁZ Kert-mozl 7 és 9 órákor	Törvénytelen feleség vigjáték Lewis Stone és Dorothy Mackail főszereplésével és Sziléria, Dolores Costelloval.
URANIA 7 és fél 10 órákor	Ben Hur hangos filmváltozatban. Ramon Novarro legragyogóbb alakítása. Női főszereplés: Betty Bronson.

METEOR-MOZI MŰSORA:

Június 22-én, szerdán: Csak felnőtteknek: „A vézet hajója”, dráma 7 felvonásban Conrad Nagel főszereplésével. Megelőzi: „Ez a feleségem”, „Hivattan vendég”.
 Előadások: 7 és 9 órákor mérsékelt helyiségekkel.

SPORT

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club női atletikai szakosztályát intenzíven kívánja foglalkoztatni. Felkéri ezért az atletizálni akaró hölgyeket, hogy a gyakorlási idő alatt — kedden, csütörtökön és szombaton délután 5 órákor az Egyetemi sporttelepen Hadházy Dezsőnél, vagy dr. Majzik Lászlónál jelentkezzenek. A DEAC az atletizálni akaró hölgyek szakszerű kiképzéséről gondoskodik.

A budapesti rádió szerdai műsora:

9,15: A m. kir. 1. honvédelmi vezér zenekarának hangversenye. 9,30: Hírek. 11,10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12,05: Gramofonhangverseny. 12,25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. 1,15: Népiszkolai testnevelési tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Drózd Gy.: „A testnevelés kapcsolata a többi tantárggyal”. 2,45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamhírek. 4: Galántai Fekete Béla novellái. 4,45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés, hírek. 5: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karanagy: ifj. Roubal Vilmos. 6,15: Bodor Aladár novellája. 6,45: Hangverseny. Közreműködik: Bárdos Alice (hegedű), Nedelkovic Anna (ének) és ifj. Toronyi Gyula (ének). Zongorán kíséri: Kósa György. 8: Színművelődés

a Studióból. „Kisfaludy Sándor”. Romantikus játék versekben. Irta: Bodrogh Pál. Rendező: Odry Árpád. 9,45: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: Guttenberg György szalon és jazz zenekarának hangversenye.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A határidőüzletben az októberi buza 5 fillérrel olcsóbb volt, mint tegnap, az októberi rozsánál azonban körülbelül 20 fillérrel a csökkenés, mert a rozsaratásról jó hírek vannak. A májusi tengeri körülbelül 15 fillérrel olcsóbban zárult. A készáruvásáron a buza 10 fillérrel drágult, a rozs pedig 10 fillérrel olcsóbbodott, míg a liszt-piacon a malmok 50 fillérrel emelkedtek a nullás, 2-es, 4-es és 6-os liszt árát. Határidőüzlet: Buza: október 11,00—02. Rozs: október 9,46—48. Tege-

ri: 1933. május 11,60—62. Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 12,55—80, 78 kg. 12,65—90, 79 kg. 12,80—13,10, 80 kg. 12,90—13,20. felsőtiszai. jászági, dunántúli pestvidéki, bacsikai 77 kg. 12,45—70, 78 kg. 12,55—80, 79 kg. 12,70—13,60, 80 kg. 12,80—13,10.

Tiszavidéki különleges 80 kg. buza 13,20—50 pengő.

Rozs: pestvidéki 12,35—40 egyéb rozs 12,50—60, takarmány árpa I. 16,00—25, takarmány árpa II. 15,50—75, zab I. 16,00—50, zab II. 15,25—15,50, tiszántúli tengeri 17,85—18,00, korpa 11,80—12,00.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
 Csak egy hirdetés Kosuth-utca 3

Megnyilt a legolcsóbb Strandfürdő!

Strandfürdőjegy a villamoson vátvva, oda- és visszautazással együtt	50 f.
Strandfürdőjegy a pénztárnál váltva	40 f.
Gyermekjegy a pénztárnál váltva	30 f.
Idény-, havi és kedvezményes családi bérletek olcsón válthatók a pénztárnál.	

MARGIT-STRANDFÜRDŐ

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes befizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Betöltendő állás nőknek

Elárulástól kaucióval felvesz biztos üzlet. Cim a kiadóban. 3429

Diplomás

nyugdíjas keres házzal vezetőnül szerény, — jó családból való urileányt, kinek állandó otthont nyujtana. Ajánlatok „Magános” jellegre a kiadóba. 3409

Grünfeldné,

Fülöp Hanna női divatteremben, Miklósetca 1., jelentkezzenek önállóan dolgozóknak kik felelősséggel szabni, varrni, próbálni tudnak. 1774

Betöltendő állás férfiaknak

Alkalmazottat ezer pengővel felevesz jóforgalmu üzlet, cim a kiadóban. 3430

Butorozott szoba

Butorozott szoba Darabos 38., kiadó. Ebédlőszekrény, márványlappal eladó. 3347

Kiadó

egy kis butorozott szoba a Svetitst bérházban, III. lépcső, — III. emelet 12. ajtó. 3427

Elegánsan

butorozott különbejáratu utcai szoba intelligens egyénnek kiadó. Török Bálint 25. 3424

Kiadó lakás

Egyszobás konyhás lakás olcsón kiadó Miklós utca 41., II. lépcső. S J

Kétszobás

utcai lakás július egyre kiadó. Bethlen-utca 54. szám. kd.

Egy szoba, konyha és üzlethelyiség kiadó el-sejére Homok utca 74. Értekezni lehet az udvarban délután 3 órákor. 3333

Udvari

két szoba, konyha, — kamra, csendes, szép udvarban aug. 1-re olcsón kiadó. Csokónal-u. 44. 3058

Három szobás

légfűtéses lakás Bika bérházban olcsón kiadó. 3420

Egy szobás lakás kiadó.

Szoboszlai-ut 10. 3422

Kétszoba,

előszoba, konyha — augusztusra kiadó. — Rákosi J.-u. 5. 3209

Egy szoba, konyha, mel-

lékhelyiségekkel és egy pincszoba, konyha július 1-re kiadó. Czelegd-u. 14. 3296

Szép
különbejárati szoba
azonnal kiadó irodá-
nak, vagy lakásnak.
Batthyány 7. 3387

Háromszobás
elő, fürdőszobás, ké-
nyelmes kertés udvari
lakás júliusra kiadó
Szent Anna 64. 3208

Jókai utca 9-c.
szám alatt négyszobás
komfortos lakás udvar-
ral bérbeadó. Értekez-
hetni Debreceni Első
Takarékpénztárnál 3025

Ház,
ötszobás lakással, —
kerttel, házmester la-
kással kiadó augusz-
tusra, vagy november-
re. Tisztviselőtelep.
Borna-missa-u. 6. 3150

Egy
szoba, konyha, mel-
lékhelyiségekből álló
lakás július 1-re ki-
adó. Apaffy-utca 20.
3186-a

4 szobás
komfortos lakás Piac-
utca 22—24. augusz-
tus 1-re kiadó. Érte-
kezni: Debreceni Első
Takarékpénztárnál. 3023

Kiadó
1-re 6 vagy 4
szobás, modern, kom-
fortos lakás és egy
nagy irodahelyiség. —
Ferenc József-ut 70.
Érdeklődni lehet
ugyanott a házfel-
ügyelőnél d. e. 10—12-
u. d. u. 3—5-ig. 787

Poroszlai-ut 22.
számú négy szobás
komfortos villa, —
esetleg kerttel olcsón
bérbeadó. Azonnal el-
foglalható. 3413

Két szobás
fürdőszobás, erké-
lves és két szobás. —
fürdőszobás udvari
lakás kiadó. Kossuth-
u. 39. Házmester. 3412

Kétszoba,
előszoba, fürdőszoba és
mellék helyiségekből álló
modern urilakás most
épülő új házban aug-
usztus 1-re kiadó. Te-
leki utca 5. 3395

Kossuth-u. 3.
II-ik emeleti udvari
kétszobás, konyha, la-
kás augusztus elsejére
kiadó. Értekezni Deb-
receni Első Takarék-
pénztárnál. 3022

Kiadó
udvari 2 szobás, előszo-
bás, fürdőszobás garzon
lakás butorozva vagy
anélkül. Miklós utca
41. sz. II. lépcső az ud-
varban. S. I.

2 szoba,
előszoba, konyha és
mellék helyiségekből álló
udvari lakás augusztus
1-re kiadó. Varga utca
2. 3244

Kiadó
4 szoba, hall, loggia,
fürdőszoba és mellék-
helyiségekből álló la-
kás azonnal vagy
augusztus 1-re. Péter-
fia—Thay Kálmán-u.
sarok. 3032

Ajánlat
Exhumálásokat
legnagyobb gyakorlat-
tal bármelyik teme-
tőből, átszállítással,
minden engedéllyel,
koporsóburokkal egy-
százhusz pengőért vál-
lalok. Bartha temet-
kezési vállalkozó, —
Püspöki palotában. 3428

Bőrgarnitúrát,
cipőt és ridikült és
mindenféle bőrtár-
gyakat villanyerőre
berendezett festékszo-
ró géppel tartósan új-
jáfest: Tóthfalussy, —
Czepléd-utca 7. 3116

Péntek
délután háromtól hé-
tig raktáron levő cuk-
rászsütemények 12 fil-
lérért kaphatók Fer-
kas cukrászdában, —
Piac 73., Hatvan 2. ?

Törött
disztárgyak szaksze-
rűen, olcsón javíttat-
nak Bárány műszaki
üzlet, Szentanna 1.
3185

Viselt
férfi ruháját becserélem
prima szövetre. — Vég-
szoa, Burgondia 2. —
Ipariskolával szemben.
1731

Téllruhák
molykár elleni meg-
óvását vállalom. Alt-
mann szücs, Miklós-u.
5. sz. 481

**Üzlet,
műhely, raktár**

Kiadó
üzlethelyiség azonnal.
Péterfia-u. 46. 3265

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezhetni:
Debreceni Első Taka-
rékpénztárnál. 3024

Batthyány-u. 10.
szám alatt üzlethe-
lyiség azonnal kiadó.
3218

Irodahelyiségek
központi fűtéssel igen
olcsón Piac-utcán ki-
adók. Telefon 15—12.
537

Egy
üzlethelyiség kiadó —
Rákosi J.-u. 5. 3210

**Raktár-,
műhelyhelyisé-
gek** igen olcsón Piac-
utcán bérbeadók. Te-
lefon 15—12. 537

Üzlethelyiség
Bika bérházban, — a
fürdő előtt kiadó. 3227

Arccal a Holnap felé

Regény

Írta:
Gróf Haller Gábor

25

Hü is maradt ehhez a gesztusához, mert már öt óra felé járt az idő s a két árva könyvecske még mindig a pázsiton busult, mint örök száműzetésre ítélt politikai foglyok. De hát igaz is, miért törje magát ezen a száraz latinon, meg történelmen, mikor olyan andalítóan szüremlik ide a fák megkoppasztott lombjain keresztül a cigánymuzsika, valahonnan messziről... Miért is tanuljon, mikor az egész erdő szomorú hangulata úgy borul lel-
kükre, mint száz tavaszi virágos ág.

Szívük frissen dobogni kezdett és úgy érezték, hogy nagy boldogságukban tavasz zsendült a sárga ősz helyére.

Bandi nagyon boldog volt. Ilonka is halk s nála ez jelezte az örömtasságot. Tétlenül ültek egymás mellett, aztán Bandi karjai lassan átfonták Ilonka fehér vállait. Izgatottan és reszketően. Vér toltult arcára. Szíve gyors ütemben kezdett verni. Az omló csendben szinte hallani is lehetett, amint kalimpált. A fáról lehullott egy levél, egy viaszszínű, aszott falevél és Ilonka ölébe esett. Olyan volt, mint egy megfakult papírlap foszlánya, amit szá-
zadok levegője öregített meg.

— Ne... ne, hangzott Ilonka tiltakozása, de aztán megint néma lett minden, mert ajkuk újra összeforrt ebben a babonás októbervegi alkonyatban...

Az álom végetért. Pontot tett utána a valóság. Felébredésükben zilálva néztek egymásra. Arcukon mosoly akart előtörni, de erőlködésükben inkább kétségbeesésnek, mint mosolynak látszott. Ilonka felállt s amint ki-
egyenesedett, öléből kihullt az imént odakó-
válygott levél és a föld fele imbolygott, mintha még mindig részeg lenne a nyár szerelmes csókjától.

— De hát semmi sem tarthat örökké! —
bugyogott fel a szó ismét. Felsőhajtott.

Haját gondosan megigazította s a pázsit fele tartott könyveit.

— Induljunk Bandi, mert már úgy is ki-
kapok. — Szemrehányás nélkül mondta ezt.

A kavicsok félenken csikorogtak lábaik alatt, mintha bocsánatot kértek volna, hogy hangot mertek adni. Amint a Vigadó fele közeledtek, akként sajnálták azt az elhagyott kis padot, ott az erdő mélyén, ahol átálmodták ezt a délutánt a rájuk suhanó alkonyatig.

A Péterfián élénk volt a forgalom. Szok-
kallanul élénk. Az utcán sokan kopogtak. Mindenki igyekezett valahová. Céllal, határo-
zottsággal.

Az utca szélein ácsorgó vékonytörzsű aká-
cok foltos fejei busan bólongtak az est barna
ködében, mintha árvaságukról panaszkodtak
volna. Bandi mámoros fejében csak most kez-
dett kibontakozni az est minden szépsége,
ahogy haza fele járt már.

Este lefekvés előtt sokszor végigképzelte
még az egész délutánt.

Ilonkával az első időkben, míg a tánc-
iskola tartott, csaknem minden nap találko-
zott. Gyakran sétálgattak ki a Nagyerdőbe s
gyakran ujráták meg a szívükben zsendülő
csókokat is, de aztán hidegre fordult már az
idő s mind ritkábban látták egymást. Olykor-
olykor, ha eljárt hozzájuk Bandi, beszélgettek
csak el.

(Folytatjuk.)

Nyaralás

Nyaralásra
szép nagy kertben ké-
nyelmes butorozott
szoba, esetleg kony-
hával kiadó. Huszár-
utca 13. 3425

**Lakás
és szoba kereslet**

Különbejárati
csinos, lehelőleg für-
dőszobás butorozott
szobát keresek köz-
pontban. Ajánlatokat
„Elsején fizetek“ je-
ligére a kiadóba kérek
3214

Oktatás

Javító,
pót- és különbözeti viz-
gákra jutányosan elő-
készít polg. isk. tanár
és tanár. Cim: Pere-
ces u. 14. 3397

Kereslet

Modern,
jó állapotban levő gyer-
mekkoszit 2 hónapra
megfelelő bérért kere-
sünk. Telefon: 13—84.
1782

Társ
1500 pengővel jó üz-
lethez keresetlik. Cim
a kiadóban. 3431

**MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája.**
József kir. herceg-utca
16. szám.

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulszaparodás és hely-
szüke miatt eladó. —
Apaffy-utca 20. 1406-a

Butorok

Kézi
faragással berakott,
jókarban levő díszes
kredenc olcsón eladó.
Árpádtér 21. 3423

**Autó,
motor, kerékpár**

Minerva
személyautó, hat ülés-
es, teljesen üzem-
képes állapotban ol-
csón eladó. Tóth és
Sebestyén R. T. Für-
dő-utca 2. Telefon 26
—10. 1546

Eladó ház

Potomáron
eladó Kurucz-utca
mellék utcájában 2000
P bérjövdelemmel
egy ház. 3—4000 pen-
gővel átvehető. Bö-
szörményi, Kossuth-u.
8. sz. 3426

Uriház,
3 parkettás szoba,
fürdő, előszoba, kony-
ha, szép udvar, Nap-
utca 23. alatt eladó. —
Tízezerrel megvehető.
3211

Gazdasági eszközök

Eladó
egy 24 éves folyó év-
ben átalakított és gyá-
rilag javított 8 H. P.
Nicholson gyártmány-
nyu magánjáró cséplő-
garnitúra Bagi, Ka-
ba. 3192

Eladó föld

Simonyi uton
és Homokkerten ház-
helyek eladók. Dr. Ko-
váts és dr. Papp ügy-
védi irodájában. Batt-
hyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyszögöl ház hely
esetleg 2 részben is.
Rigó-u. 33 sz. (Homok-
kert) szőlővel és gyü-
mölcsfákkal beültetve.
Értekezni Ispóty-u.
utca 13. 3246

Egyetmi

snortelappal minden
két ház hely eladó. Dr.
Kováts Jenő ügyvédnél.
3225

Poroszlai-uton

és a Hadházi-utcában
cca 300 négyzetöles
telkek eladók. Tóth
és Sebestyén. Fürdő-
u. 2. Telefon 26—10.
1517

Eladó ingóság

Íróasztal,
intarziás, hölgynek,
férfinak alkalmas. Ju-
tányosan eladó. Me-
szena 20. 1783

Régi légszokrény
olcsón eladó. Török
Bálint-utca 18., föld-
szint. A

Eladó

antik asztal, Wert-
heim kasszával, öltö-
ny és felsőkabátok.
Pintér, Tisza-palota.
3229

Varrógép,

különböző butor, für-
dőkádból és egyéb apró-
ság elköltözés miatt
eladó. Erzsébet-u. 10.
Özv. Gyarmathyné.
3417

Ablakok

Keményfából, négy
darab, teljes üvege-
zéssel eladó. Bethlen
33. szám. 3396

Különböző

Tenniszrakett
és egy színházi látszó
eladó. Városháza tra-
fik. Piac-utca B

**Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és
Lapkiadóvállalat nyom-
dájában.**

Felelős kiadó:
dr. PAJOR GYÖZÖ
igazgató.
FRISS SÁNDOR,
művezető.